

# РЕШЕНИЕ

№ 169

гр. Велико Търново, 02.12.2022 г.

## В ИМЕТО НА НАРОДА

**АПЕЛАТИВЕН СЪД – ВЕЛИКО ТЪРНОВО, ПЪРВИ ГРАЖДАНСКИ И ТЪРГОВСКИ СЪСТАВ**, в публично заседание на двадесет и пети октомври през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: ЯНКО ЯНЕВ

Членове: ДАНИЕЛА ДЕЛИСЪБЕВА  
ГАЛИНА КОСЕВА

при участието на секретаря МИЛЕНА СТ. ГУШЕВА  
като разгледа докладваното от ЯНКО ЯНЕВ Въззивно търговско дело № 20224001000226 по описа за 2022 година

**за да се произнесе взе предвид следното:**

Производството е по реда на чл. 258, ал. 1, предложение първо ГПК - въззивно обжалване.

С Решение № 9/11.02.2022 год., постановено по т. д. № 5/2021 г. по описа на Плевенски окръжен съд е осъдено, на основание чл. 432, ал. 1 от КЗ „ЗАД ДаллБогг: Живот и здраве“ АД, гр. София, ЕИК 200299615 да заплати в полза на Н. М. Я. от гр. Левски, ЕГН \*\*\*\*\* сумата от 21 561.92 лв. като обезщетение за претърпени от него неимуществени вреди – болки и страдания, вследствие на следните телесни увреждания: счупване на два гръдни прешлена (отчупване на костен сегмент от тялото на 6-ти гръден прешлен и компресионна фрактура на 12-ти гръден прешлен); мозъчно сътресение; натъртване с разкъсно-контузна рана на темето; кръвоизлив под надкостницата в лявата теменна област (субгалеален хематом); счупване на носните кости; охлузвания и охлузни рани по тялото, които телесни увреждания са получени от ищеца на 01.09.2019 г. при ПТП, причинено виновно от А. Ф. С., ЕГН \*\*\*\*\* като водач на лек автомобил „Опел Зафира“, с ДК № ВТ 67\*\*\*\*, със задължителна застраховка „Гражданска отговорност на автомобилистите“, сключена с ответното дружество съгласно полица № BG30118003295525, ведно със законната лихва върху сумата от 21 561.92 лв., считано от 21.01.2021 г. до окончателното ѝ изплащане, а искът за разликата от 21 561.92 лв. до 119 517 лв., претендирана като главница

и за законната лихва върху главницата, претендирана за периода от 01.09.2019 г. до 21.01.2021 г. е отхвърлен, като неоснователен и недоказан. С решението е осъдено, на основание чл. 78, ал. 6 от ГПК „ЗАД ДаллБогг: Живот и здраве“ АД, гр. София, ЕИК 200299615 да заплати в полза на Плевенски окръжен съд сумата от 862.48 лв., явяваща се д.т. върху уважената част от предявения иск. Осъдено е, на основание чл. 38, ал. 2 от ЗА „ЗАД ДаллБогг: Живот и здраве“ АД, гр. София, ЕИК 200299615 да заплати в полза на адв. И. Г. Х. от САК, ЕГН \*\*\*\*\* сумата от 1 176.86 лв. като адв. възнаграждение, съобразно уважената част от предявения иск. Осъдено е, на основание чл. 77 от ГПК „ЗАД ДаллБогг: Живот и здраве“ АД, гр. София, ЕИК 200299615 да заплати по депозитната сметка на Плевенски окръжен съд сумата от 300 лв., дължима за заплащане на допълнително възнаграждение на в.л. д-р Сергей Костадинов, съгласно протоколно определение от о.с.з. на 17.01.2022 г. С решението е осъден, на основание чл. 78, ал. 3 от ГПК Н. М. Я. от гр. Левски, ЕГН \*\*\*\*\* да заплати в полза на „ЗАД ДаллБогг: Живот и здраве“ АД, гр. София, ЕИК 200299615 сумата от 786.81 лв., явяваща се разноси за депозити за в.л. и за юриск. възнаграждение, съобразно отхвърлената част на иска.

Постъпила е въззивна жалба от Н. М. Я., ЕГН \*\*\*\*\* от гр. Левски, Община Левски, Област Плевен, \*\*\*\*\*, съд. адрес: гр. София, \*\*\*\*\*, чрез адв. И. Х. от САК против Решение № 9/11.02.2022 год., постановено по т. д. № 5/2021 г. по описа на Плевенски окръжен съд.

В същата се прави оплакване, че обжалваното решение в отхвърлителната му част е неправилно, необосновано и постановено в противоречие с трайната съдебна практика. Неправилен бил изводът на съда за приложението на чл. 51, ал. 2 от ЗЗД (съпричиняване на вредоносния резултат). Този извод противоречал на събраните по делото доказателства, като съдът възприел погрешно установените факти и не можело да се направи извод, че от страна на пострадалия е налице нарушение на ЗДВП, а и същият да е допринесъл с поведението си до развитие на причинно-следствения процес. Този принос на пострадалия следвало да се докаже по категоричен начин, при условията на пълно и главно доказване. Излага се, че първоинстанционният съд неправилно е приложил и разпоредбата на чл. 52 от ЗЗД, като определеното обезщетение не можело да репарира в цялост ищеца за търпените физически болки и страдания, така и морални вреди и било крайно недостатъчно. Освен това решението на първоинстанционния съд било в противоречие с трайната и последователна съдебна практика. Неправилен бил първоинстанционния съдебен акт и в частта за лихвата за забава, и в частта за разноските.

Направено е искане да се отмени решението в обжалваната му част и да се постанови друго, с който да бъде присъдено допълнително на ищеца сума в размер на 87 956 лв. (разликата между уважената и отхвърлената част на иска), ведно със законните последици.

В срока по чл. 263, ал. 1 от ГПК не е подаден отговор на въззивната жалба от „ЗАД ДаллБогг: Живот и здраве“ АД, ЕИК 200299615, със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. „Г. М. Димитров“ № 1, представлявано от Б. И.ов и Р. М. – изп. директори.

Подадена е и насрещна въззивна жалба от „ЗАД ДаллБогг: Живот и здраве“ АД, ЕИК

200299615, със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. „Г. М. Димитров“ № 1, представлявано от Б. И.ов и Р. М. – изп. директори, чрез юриск. А. С. против Решение № 9/11.02.2022 год., постановено по т. д. № 5/2021 г. по описа на Плевенски окръжен съд.

В същата се излага, че решението в осъдителната му част за сумата над 10 000 лв. (неимуществени вреди) било в нарушение на материалния закон и в противоречие със събраните и приети по делото доказателства. Излага се, че първоинстанционният съд неправилно приложил разпоредбата на чл. 52 от ЗЗД, като присъденото обезщетение било завишено с оглед принципа на справедливостта и трайната съдебна практика. Отчетен бил твърде нисък принос на пострадалия, както и при определяне на обезщетението не били съобразени конкретните в случая обстоятелства. Освен това присъденото обезщетение не съответствало на обема, интензитета и продължителността на търпените вреди.

Претендира се да се отмени съдебния акт в обжалваната му част и да се постанови друг, с който да бъде отменено присъденото обезщетение над размера от сумата от 10 000 лв., ведно със законните последици.

В срока по чл. 263, ал. 3 от ГПК не е подаден отговор на насрещната въззивната жалба от Н. М. Я., ЕГН \*\*\*\*\* от гр. Левски, Община Левски, Област Плевен, \*\*\*\*\*, съд. адрес: гр. София, \*\*\*\*\*.

С Определение № 163/12.05.2022 г., постановено по т. д. № 5/2021 г. по описа на Плевенски окръжен съд е изменено, на основание чл. 248 от ГПК Решение № 9/11.02.2022 год., постановено по т. д. № 5/2021 г. по описа на Плевенски окръжен съд в частта му, с която Н. М. Я. от гр. Левски, ЕГН \*\*\*\*\* да заплати в полза на „ЗАД ДаллБогг: Живот и здраве“ АД, гр. София, ЕИК 200299615 сумата от 786.81 лв., явяваща се разноси за депозити за в.л. и за юриск. възнаграждение, съобразно отхвърлената част на иска, както следва: Осъден е Н. М. Я. от гр. Левски, ЕГН \*\*\*\*\* да заплати в полза на „ЗАД ДаллБогг: Живот и здраве“ АД, гр. София, ЕИК 200299615 сумата от 491.75 лв., явяваща се разноси за депозити за в.л., съобразно отхвърлената част на иска вместо сумата от 786.81 лв., явяваща се разноси за депозити за в.л. и за юриск. възнаграждение, съобразно отхвърлената част на иска. Със същото определение е оставена без уважение, като неоснователна молбата по чл. 248 от ГПК в останалата и част.

Постъпила е частна жалба от Н. М. Я., ЕГН \*\*\*\*\* от гр. Левски, Община Левски, Област Плевен, \*\*\*\*\*, съд. адрес: гр. София, \*\*\*\*\*, чрез адв. И. Х. от САК срещу Определение № 163/12.05.2022 г., постановено по т. д. № 5/2021 г. по описа на Плевенски окръжен съд.

В същата се излага, че обжалваното определение в осъдителната му част е неправилно, поради нарушение на материалния закон, съществено нарушение на процесуалните правила и необосновано. Твърди се, че ищецът е освободен от такси и разноси по настоящото производство, на основание чл. 83, ал. 1, т. 4 от ГПК, поради което същите следва да бъдат понесени от ответника.

Претендира се да се отмени определението в обжалваната му част.

В срока по чл. 275, ал.1 от ГПК не е постъпила отговор на частната жалба от „ЗАД ДаллБогг: Живот и здраве“ АД, ЕИК 200299615, със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. „Г. М. Димитров“ № 1.

Първоинстанционният съд е приел, че са установени всички правопораждащи спорното материално право юридически факти, като съобразно уредените в чл. 52 от ЗЗД критерии за справедливост заместващото обезщетение за причинени неимуществени вреди от настъпване на процесното застрахователно събитие е в размер на сумата от 60 000 лв. Приложил е разпоредбата на чл. 51, ал. 2 от ЗЗД, като е приел, че е налице съпричиняване от страна пострадалия, като приносът му е 40 %, поради което е редуцирал определеното обезщетение на 36 000 лв. Приспаднал е доброволно заплатената от застрахователя сума преди завеждане на делото в размер на 14 438.08 лв. Приел е, че лихвата за забава се дължи от 21.01.2021 г. по правилото на чл. 497, ал. 1, т. 2 от КЗ.

Съгласно чл. 269 от ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от релевираните въззивни основания в жалбите.

Първоинстанционното решение е постановено от законен състав, в пределите на правораздавателната власт на съда, изготвено е в писмена форма, подписано е и е разбираемо. Следователно обжалвания съдебен акт не е нищожен по смисъла на чл. 270, ал. 1 и 2 от ГПК.

При извършената служебна проверка с оглед на всички процесуални нарушения, които водят до нищожност или недопустимост на обжалваното решение, съдът констатира, че същото е валидно и допустимо. Не е налице нито един от пороците, които обуславят нищожност или недопустимост на същото.

**Апелативен съд – Велико Търново, след като разгледа жалбата, обсъди доводите на противната страна, прецени събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност, провери правилността на обжалваното решение, съобразно правомощията си, приема за установено следното от фактическа и правна страна, във връзка с наведените във въззивните жалби пороци на оспорения съдебен акт:**

Пред първоинстанционният съд е предявен осъдителен иск с правно основание чл. 432, ал. 1 от КЗ, във вр. с чл. 45, ал. 1 от ЗЗД.

Искът с правна квалификация чл. 432, ал. 1 от КЗ е за заплащане на обезщетение за имуществени и/или неимуществени вреди от пострадало лице или неговите наследници срещу застраховалия гражданската отговорност на делинквента. Фактическият състав, от който възниква имуществената отговорност на застрахователя за заплащане на застрахователно обезщетение на увреденото лице, обхваща: застрахованият виновно да е увредил ищеца, като му е причинил имуществени и/или неимуществени вреди, които от своя страна да са в пряка причинно-следствена връзка с противоправното поведение на застрахования и наличие на застрахователно правоотношение, произтичащо от договор за застраховка „Гражданска отговорност“ между делинквента и ответника - застраховател.

Съгласно чл. 498, ал. 3 от КЗ допустимостта на прекия иск против застрахователя е обвързана с наличието на започната процедура по доброволно уреждане на отношенията между пострадалия при ПТП и застрахователя по задължителна застраховка „Гражданска отговорност на автомобилистите“ и изтичането на тримесечен срок от предявяването на претенцията пред застрахователя или пред негов представител. Не се спори, че на 21.10.2020 г. Н. М. Я. е предявил претенциите си за изплащане на застрахователно обезщетение в размер на 120 000 лв., по които не е постигнато споразумение (т.е. застрахователят не е платил в срока по чл. 496).

Както посочихме по-горе, въззивният съд действа при условията на чл. 269, изр. второ от ГПК, поради което той следва да се произнесе само по релевираните във въззивните жалби и писмените отговори на въззивните жалби възражения. Следователно, правният спор, пренесен пред настоящата съдебна инстанция с въззивната жалба, се съсредоточава върху обстоятелството дали първоинстанционният съд правилно е приложил критериите за справедливост, уредени в разпоредбата на чл. 52 от ЗЗД, при определяне размера на заместващото обезщетение, както и правилно ли е приложил и разпоредбата на чл. 51, ал. 2 от ЗЗД.

По отношение на деликвента А. С., в случая е налице влязла в сила Присъда № 17/09.07.2020 г., постановена по НОХД № 83/2020 г. по описа на Районен съд – Левски (по съществото си решение по чл. 78а от НК), която по отношение на всички съставомерни признаци на престъплението, вкл. и относно механизма на процесното транспортно произшествие обвързва гражданския съд - арг. чл. 300 от ГПК. Решението по 78а от НК е задължително за гражданския съд, разглеждащ гражданските последици от деянието, относно това дали то е извършено, неговата противоправност и виновността на дееца – Вж. Решение № 47/23.04.2012 г., постановено по т. д. № 340/2011 г. по описа на ВКС на РБ, I т. о. От същата се установява, че на 01.09.2019 г. в гр. Левски, по ул. „Райко Даскалов“, при управление на МПС – лек автомобил „Опел Зафира“, с рег. № ВТ 67\*\*\*\*, Стефанова нарушила правилата за движение, а именно – чл. 20, ал. 2 от ЗДП и по непредпазливост причинила на Н. М. Я. средна телесна повреда, изразяваща се в травма на гръдния кош (счупване на 6-ти и 12-ти гръден прешлен), довела до трайно затруднение на движението на снагата за срок от около 7-8 месеца при нормално протичане на оздравителния процес, престъпление по чл. 343, ал. 1, б. „б“, пр. 2 във вр. с чл. 343, ал. 1 от НК във вр. с чл. 20, ал. 2 от ЗДП във вр. с чл. 78а от НК.

Следователно, така изяснените факти, включени в изпълнителното деяние на престъплението, за което с влязла в сила присъда (решение по чл. 78а от НК) делинквентът е бил признат за виновен, не могат да се опровергават в настоящото съдебно производство, поради което настоящата инстанция не следва да обсъжда дадените пред гражданския съд показания на делинквента с приетото от обективна страна в присъдата.

Т.е. в наказателното производство са установени следните телесни увреждания: травма на гръдния кош (счупване на 6-ти и 12-ти гръден прешлен), довела до трайно затруднение на движението на снагата за срок от около 7-8 месеца при нормално протичане

на оздравителния процес, докато останалите (мозъчно сътресение със загуба на съзнание; контузия на бял дроб; кръвоизлив под надкостницата в лявата теменна област (субгалеален хематом); счупване на носните кости; охлузвания и охлузни рани по тялото), твърдени от ищеца увреждания следва да се установят в настоящото производство. Част от тях обаче са установени от заключението на допуснатата и изслушана съдебно-медицинска експертиза, приетата медицинска документация и от показанията на св. С. М.. От заключението на съдебно-медицинската експертиза, освен установените в наказателното производство травматични увреждания се установяват и още - в областта на главата: натъртване с разкъсно-контузна рана на темето, кръвоизлив под надкостницата в лявата теменна област (субгалеален хематом), счупване на носните кости, мозъчно сътресение; - по тялото: охлузвания и охлузни рани, неконкретизирани като брой, размери, локализация, като травмите, които са в причинно-следствена връзка с процесното ПТП са довели до временно разстройство на здравето на ищеца, неопасно за живота му. Вещото лице не е установило ищецът да е имал контузия на белия дроб, съставляваща временно разстройство на здравето, опасно за живота.

Установено е също от съдебно-медицинската експертиза, че няма данни по делото ищецът да е посетил специалист по физикална и рехабилитационна медицина и да е провел рехабилитация, определена според състоянието му. Също така не може с категоричност да се каже, болезнените и ограничени движения в поясния отдел след изтичането на посочения срок от около 7-8 месеца, доколко се дължат травмата на гръбначния стълб, получена при ПТП и доколко на придружаващото хронично дегенеративно заболяване (остеохондроза), като последното заболяване предполага ищецът да е страдал и преди ПТП от ограничени и болезнени движения – спонтанни или след натоварване, като ефекта от това заболяване и ефекта от травмата при ПТП взаимно се потенцират. С абсолютна категоричност по наличните данни не може да се каже, дали фрактурата на 12-и гръден прешлен е получена при ПТП (тогава е установена). Сочи се, че ищецът е страдал от остеопороза на гръбначния стълб, което е предпоставка за смачкване на прешлените. Вещото лице разяснява, че много хора при напреднала възраст, с остеопороза на прешлените, правят компресивна фрактура, като тази в конкретния случай. Ако абсолютно категорично се приеме, че смачкването на прешлена е резултат от травмата, то предпоставка за това е предшестващата остеопороза. От друга страна смачкването на прешлена променя общата физиология на гръбначния стълб и ускорява или усложнява остеопорозата. В с.з. вещото лице заявява, че пълно възстановяване на компресионна фрактура на прешлена няма как да има – той си остава смачкан. Потвърждава, че към момента на прегледа през м. декември 2021 г. функционално значим дефицит няма – ищецът свободно се движи, навежда и кляка. Колкото до болките – ищецът най-вероятно ги е имал преди ПТП и ще ги има и в бъдеще.

При обсъждане на заключението на допуснатата и изслушана съдебно-медицинска експертиза, настоящата инстанция възприема изцяло направените доказателствени (фактически) изводи, тъй като тя е изготвена след преценка на всички събрани по делото доказателства - медицинска документация, извършен личен преглед, като вещото лице е

отговорило подробно на всички поставени релевантни въпроси.

От показанията на св. С. М. (съсед на ищеца) се установява, че преди произшествието ищецът водел активен социален живот, имал приятели, виждал се с тях, обикалял с колелото. След катастрофата имал нужда от помощ за лична хигиена, да се напазарува, да се почисти, да се подреди, да се изпере, да се сготви. Движел се най-много до портата, не карал колело, тъй като го болял кръста, не се виждал с приятелите си.

Свидетелските показания, макар и повърхностни, касаят лично възприети от свидетелите факти, показанията са житейски логични, не се опровергават от доказателства по делото и съдът счита, че същите могат да бъдат кредитирани.

Настоящият състав на въззивната инстанция приема за установени следните правопораждащи спорното материално право юридически факти: че чрез своето противоправно и виновно поведение застрахованият водач на процесното МПС – А. С. е причинила телесни увреждания на Н. Я. и че през релевантния период ответникът е обезпечавал деликтната отговорност на процесния лек автомобил – управляван от А. С., чрез сключване на договор за задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите.

На обезщетяване подлежат всички вреди – имуществени и неимуществени, които са пряка и непосредствена последица от непозволеното увреждане (деликта).

Трайната съдебна практика, като напр. ППВС № 4/1968 г. на Върховния съд, както и по-новата такава, формирана по реда на чл. 290 от ГПК (напр. Решение № 184/08.11.2011 г. по т. д. 217/2011 г. на ВКС на РБ, II т. о., Решение № 83/06.07.2009 г. по т. д. 795/2008 г. на ВКС на РБ, II т. о. и др.) е категорична, че „справедливостта“ по чл. 52 от ЗЗД не е абстрактно понятие, а се изпълва със съдържание и смисъл при определяне на размер на обезщетението за неимуществени вреди, винаги и само когато се подхожда конкретно към случая, при съобразяване с всички правнозначими факти и обстоятелства, понеже следва да се обоснове връзката между конкретно установените увреждания и защо съдът приема, че съответния размер на присъжданото обезщетение за неимуществени вреди е справедлив.

Съгласно т. II на ППВС № 4/1968 г. при определяне размера на заместващото обезщетение при причинените телесни увреждания, е необходимо да се отчете характерът на увреждането, начинът на извършването на противоправното деяние, обстоятелствата, при които е извършено, претърпените от ищеца болки и страдания вследствие на причинените му травматични увреждания, периодът за пълното възстановяване, допълнителното влошаване състоянието на здравето, неговата възраст, причинените му неудобства и дискомфорт при социални контакти, социално-икономическите условия в страната към момента на настъпване на застрахователното събитие – във втората половина на 2019 г., както и нормативно определеният лимит на обезщетението за настъпили неимуществени вреди, виновно причинени от застраховано лице по застраховка „Гражданска отговорност“ – в размер на 10,420 млн. лева при причиняване на неимуществени вреди, независимо от броя на пострадали лица (арг. чл. 492, т. 1 от КЗ – ред. ДВ, бр. 101/2018 г.). Тъй като неимуществените вреди, които представляват неблагоприятно засягане на лични,

нематериални блага, не биха могли да бъдат възстановени, предвиденото в закона обезщетение не е компенсаторно, а заместващо и се определя съобразно критериите, предписани в правната норма на чл. 52 от ЗЗД – по справедливост от съда.

При определяне на това заместващо обезщетение в случая следва да се вземе предвид обстоятелството, че от процесното ПТП ищецът е претърпял счупване на два гръдни прешлена (отчупване на костен сегмент от тялото на 6-ти гръден прешлен и компресионна фрактура на 12-ти гръден прешлен - този факт е задължителен за гражданския съд, съгласно чл. 300 от ГПК, независимо от разясненията на вещото лице, че с абсолютна категоричност по наличните данни не може да се каже, дали фрактурата на 12-и гръден прешлен е получена при ПТП (тогава е установена), с оглед хронично дегенеративно заболяване (остеохондроза)), довело до трайно затрудняване на движението на снагата за срок около 7-8 месеца при нормално протичане на оздравителния процес; мозъчно сътресение; натъртване с разкъсно-контузна рана на темето; кръвоизлив под надкостницата в лявата теменна област (субгалеален хематом); счупване на носните кости; охлузвания и охлузни рани по тялото; наложило се е приемането на болкоуспокояващи препарати; неудобства в ежедневието си, както и нужда от чужда помощ за обслужване, тъй като ищецът определен период бил на легло и едва по-късно започнал да става; оздравителният процес, продължил около 7-8 месеца (9 месеца - в. лице в с.з.); прогнозата, че до пълно възстановяване на компресионната фрактура на прешлена едва ли ще се стигне; напредналата му възраст (почти на 76 години при настъпване на злополуката); посттравматично стресово разстройство, отражението върху психиката му във връзка с претърпяното ПТП, както и ограничаването на социалните му контакти. Във връзка с получените контузии: натъртване с разкъсно-контузна рана на темето, кръвоизлив под надкостницата в лявата теменна област (субгалеален хематом), счупване на носните кости, мозъчно сътресение; - по тялото: охлузвания и охлузни рани, неконкретизирани като брой, размери, ищецът също е търпял болки и неудобства.

При така изяснените правнорелевантни факти въззивният съд приема, че заместващото обезщетение на ищеца за причинените му от противоправното поведение на делинквента неимуществени вреди е в размер на 60 000 лв. Законодателят е определил висок нормативен максимум на застрахователното обезщетение за причинените от застрахованото лице неимуществени вреди – в размер на 10 420 млн. лева при причиняване - на неимуществени и имуществени вреди при всяко едно застрахователно събитие – арг. чл. 492, т. 1 от КЗ. Следователно, по този начин той е целял заместващото обезщетение да отговаря на действително претърпените болки и страдания. Заместващото обезщетение представлява парично право, като неговата обезщетителна функция е насочена към получаване на имуществени блага, чрез които да бъде морално удовлетворен пострадалият, като емоционално да бъдат подтиснати изживените неблагоприятни последици от причинените му болки и страдания. В този смисъл съобразно обществено-икономическите условия в страната към момента на настъпване на процесното застрахователно събитие – втората половина на 2019 г., и наложените се морални норми в обществото, респ. съобразно съдебната практика справедливият размер за заплащане на заместващо обезщетение при



подобни травматични увреждания, посочени по-горе е в размер на 60 000 лв. за обезщетение за неимуществени вреди за ищеца Н. Я..

Гореизложеното налага извода, че възражението на въззивника за прекомерност на присъденото обезщетение е неоснователно.

Некоректно във въззивната жалба е цитирана съдебна практика, която касае съвсем различни телесни увреждания, вкл. и смърт, а не подобни, както се твърди, на установените в настоящото производство.

Относно въведеното от ответника възражение за съпричиняване на вредоносния резултат от ищеца, настоящата инстанция намира същото за неоснователно.

Съдебната практика е категорична, че изводът за наличие на съпричиняване по смисъла на чл. 51, ал. 2 от ЗЗД не може да почива на предположения, а намаляването на дължимото обезщетение за вреди от деликт на сочените основания изисква доказвани по безспорен начин конкретни действия или бездействия на пострадалия, с които той обективно е способствал за настъпването на вредоносния резултат, като е създал условия или е улеснил неблагоприятните последици. Според Решение № 135/31.10.2011 г., постановено по т. д. № 971/2010 г. на ВКС на РБ при извършване на преценка относно съпричиняването на настъпилите в резултат на пътнотранспортно произшествие вреди трябва да се отчита не само факта на осъществено от страна на пострадалия нарушение на правилата за движение по пътищата, но и дали то е в пряка причинна връзка с вредоносния резултат. Влязлата в сила Присъда № 17/09.07.2020 г., постановена по НОХД № 83/2020 г. по описа на Районен съд – Левски няма задължителен характер за гражданския съд относно съпричиняването на общественоопасните последици от страна на пострадалия, тъй като то не е елемент от състава на престъплението. В конкретния казус ответникът извежда приноса на пострадалия от посочените в отговора на исковата молба обстоятелства - велосипедът не е бил оборудван с устройство за излъчване на бяла или жълта добре различима светлина отпред и червен светлоотразител отзад (чл. 79, т. 3 от ЗДвП, ред. ДВ, бр. 20/1999 г.), не е имал светлоотразители отстрани на колелата (чл. 79, т. 3 от ЗДвП, ред. ДВ, бр. 20/1999 г.), не е ползвал светлоотразителна жилетка (чл. 80, т. 1 от ЗДвП, ред. ДВ, бр. 60 от 2012 г.), не се е движел възможно най-близо до дясната граница на платното за движение (чл. 80, т. 2 от ЗДвП, ред. ДВ, бр. 60 от 2012 г.) и е управлявал велосипеда под въздействието на алкохол (чл. 5, ал. 3, т. 1, предл. първо от ЗДвП).

Не е спорно, че пострадалият Я. управлявал ППС (велосипед) в началото на тъмната част на денонощието, не е ползвал светлоотразителна жилетка, както и че велосипедът му не е бил оборудван с устройство за излъчване на бяла или жълта добре различима светлина отпред и червен светлоотразител отзад и не е имал светлоотразители отстрани на колелата. Що се касае до липсата на светлоотразителна жилетка и на устройство за излъчване на бяла или жълта добре различима светлина отпред и червен светлоотразител отзад, това безспорно са закононарушения, допуснати от ищеца. Доколкото обаче от заключението на допусната и изслушана съдебно автотехническа експертиза се установява, че водачът на лекия автомобил със скоростта, с която се е движел от около 61.6 км/ч е имал техническата

възможност да възприеме, като опасност движещият се в траекторията му на движение велосипед, заедно с велосипедиста, дори без използване на светлоотразителна жилетка и светлоотразител, и след като предприеме интензивно спиране да спре преди да настъпи сблъсък, като по този начин предотврати ПТП, тези нарушения не се намират в причинно-следствена връзка с настъпването на деликта, респ. на вредите от него. По отношение на това дали пострадалият се е движел възможно най-близо до дясната граница на платното за движение от заключението на съдебно автотехническата експертиза се установява, че мястото на удара е на отстояние от 1.4 м. до 3.05 м. от източния ръб на източната пътна лента, т.е. Я. не се е движил възможно най-близо до дясната (източната) граница на платното за движение, не е бил ограничен да спази това правило и от паркиралият по протежение на пътното платно черен лекотоварен автомобил (паркиран доста по напред). Независимо от това обаче, горните разсъждения за възможността за деликвента да предотврати настъпване на ПТП важат и тук пълна степен. Т.е. това обстоятелство също не е в причинна връзка с настъпването на деликта, тъй като деликвента е имал възможност да предотврати удара между двете ППС. По делото няма данни, въз основа на които да се направи заключение, че пострадалият е управлявал велосипеда след употреба на алкохол.

Предвид гореизложеното настоящият съдебен състав намира, че от страна на ищеца не е осъществено поведение, водещо до съпричиняване на вредоносния резултат, поради което възражението за съпричиняване е неоснователно.

Не е спорно, че застрахователят е платил 14 438.08 лв. (с остатък до 15 000 лв. – 561.92 лв. е платено претендираното обезщетение за имуществени вреди). И настоящата инстанция не споделя изводите на ищеца, че с доброволно платените преди завеждане на делото общо 15 000 лв. са погасени и лихви за забава, начислени върху обезщетенията за имуществени и неимуществени вреди в претендираните размери и считано от 01.09.2019 г.

По изложените съображения, съдът приема, че предявеният от Н. М. Я. против „ЗАД ДаллБогг: Живот и здраве“ АД, гр. София иск с правно основание чл. 432, ал. 1 от КЗ за заплащане на обезщетение за неимуществени вреди е основателен и доказан до размер на 45 561.92 лв.

С оглед на изложеното първоинстанционното решение следва да бъде отменено в частта, с която предявеният иск по чл. 432, ал. 1 от КЗ е отхвърлен за сумата над 21 561.92 лв. до 45 561.92 лв., както и в частта за разносните и вместо него да се постанови решение, с което ответното застрахователно дружество да бъде осъдено да заплати на ищеца допълнително сумата от 24 000 лв. като обезщетение за претърпените неимуществени вреди от причинените телесни увреждания при ПТП на 01.09.2019 г. и присъдени разноски за двете инстанции.

В останалите обжалвани части - частта, с която предявеният иск по чл. 432, ал. 1 от КЗ е уважен за сумата над 10 000 лв. до 21 561.92 лв. и същият иск е отхвърлен за сумата над 45 561.92 лв. до 119 517 лв. решението на първоинстанционния съд следва да бъде потвърдено.

В нормативната уредба в новия КЗ е възприет подхода да се разграничи

отговорността на застрахователя от тази на причинителя на деликта, при регулиране отговорността за неточното изпълнение във времево отношение изпълнение на задължението да се заплати застрахователно обезщетение. Макар деликвентът да е задължен от датата на увреждането – чл. 84, ал. 3 от ЗЗД, застрахователят е отговорен за лихвите за забава не по общото правило в ЗЗД, а по специалните правила на КЗ, а именно: чл. 493, ал. 1, т. 5 във вр. с чл. 429, ал. 2, т. 2 във вр. с ал. 3 от КЗ, които предвиждат, че застрахователят покрива отговорността за лихвите за забава, когато застрахованият отговаря за тяхното плащане пред увреденото лице, тези лихви се включват в застрахователното обезщетение и се плащат от застрахователя в рамките на лимита на неговата отговорност – застрахователната сума. По отношение на началния момент на дължимост, е прието, че от застрахователя се плащат само лихвите за забава, дължими от застрахования, считано от датата на уведомяването от застрахования за настъпването на застрахователното събитие по реда на чл. 430, ал. 1, т. 2 от КЗ или от датата на уведомяване или на предявяване на застрахователна претенция от увреденото лице, която от датите е най-ранна.

В случая най-ранната дата, за която са налице доказателства, че застрахователят е уведомен за настъпване на застрахователното събитие е 21.10.2020 г., от когато датира заявлението на пострадалия за заплащане на обезщетение.

Предвид гореизложеното съдът приема, че претендираната лихва върху обезщетението за неимуществени вреди е основателна, считано от 21.10.2020 г. (а не както е присъдена от първоинстанционния съд – от 21.01.2021 г.) до окончателното изплащане.

С оглед на гореизложеното първоинстанционното решение, като неправилно следва да се отмени и в частта за законната лихва, като се постанови друго, с което законната лихва да се присъди от 21.10.2020 г. до окончателното ѝ изплащане.

С оглед отмяната изцяло на Решение № 9/11.02.2022 год., постановено по т. д. № 5/2021 г. по описа на Окръжен съд – Плевен, в частта за разноските, съдът не дължи произнасяне по частната жалба срещу Определение № 163/12.05.2022 г., постановено по т. д. № 5/2021 г. по описа на Окръжен съд – Плевен, доколкото същите ще бъдат определени, съобразно изхода на спора за двете инстанции.

Съобразно направеното искане и изхода на спора пред въззивната инстанция ответното дружество следва да заплати на адв. И. Х. от САК направените по делото разноски за двете инстанции в размер на 2 989 лв. (по 1 494.50 лв. за всяка от инстанциите), представляващи адвокатско възнаграждение, на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК във вр. с чл. 38, ал. 2 от Закона за адвокатурата във вр. с чл. 7, ал. 2, т. 5 от Наредба № 1/09.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения (ред. ДВ, бр. 68/2020 г.), съобразно уважената част на иска.

Неоснователно е възражението на ответното дружество за прекомерност на претендираното адвокатско възнаграждение, доколкото същото е определено в минимума на Наредба № 1/09.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения.

Ответникът има право на разноски и юрисконсултско възнаграждение, съразмерно на

отхвърлената част на иска, на основание чл. 78, ал. 3 и ал. 8 от ГПК. Ответникът е представляван от юрисконсулт, за което и съгласно чл. 78, ал. 8 от ГПК му се следват разноски за юрисконсултско възнаграждение, като съдът определя последното по реда на чл. 37 от ЗПП във вр. чл. 25, ал. 1 от Наредба за заплащане на правна помощ в размер на 360 лв. за всяка от инстанциите, съобразно отхвърлената част на претенцията. Ответното дружество е направило разноски в размер на 1 551.24 лв. пред двете инстанции. Т.е. съобразно направеното искане и изхода на спора ищеца следва да заплати на ответното дружество направените по делото разноски, представляващи разноски по производството и юрисконсултско възнаграждение за двете инстанции в размер на 959.88 лв., съобразно отхвърлената част на иска, на основание чл. 78, ал. 3 във вр. с чл. 78, ал. 8 от ГПК.

При този изход на спора и обстоятелството, че ищецът е освободен от заплащане на държавна такса и разноски, на основание чл. 78, ал. 6 от ГПК таксата върху уважения размер на претенциите следва да се заплати от осъдения ответник. Така при размер на уважената претенция от 45 561.92 лв., то дължимата държавна такса съгласно чл. 1 от Тарифа за държавните такси, които съдилищата събират по ГПК, е в размер на 1 882.47 лв. – за първоинстанционното производство и 911.24 лв. – за въззивното производство.

По изложените съображения и на основание чл. 271, ал. 1, предл. трето от ГПК, Апелативен съд – Велико Търново

## РЕШИ:

**ОТМЕНЯВА** Решение № 9/11.02.2022 год., постановено по т. д. № 5/2021 г. по описа на Окръжен съд – Плевен, изменено с Определение № 163/12.05.2022 г., постановено по т. д. № 5/2021 г. по описа на Окръжен съд – Плевен **В ЧАСТТА**, с която е отхвърлен предявеният от Н. М. Я., ЕГН \*\*\*\*\* от гр. Левски, Община Левски, Област Плевен, \*\*\*\*\*, съд. адрес: гр. София, \*\*\*\*\* против „ЗАД ДаллБогг: Живот и здраве“ АД, ЕИК 200299615, със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. „Г. М. Димитров“ № 1, представлявано от Б. И.ов и Р. М. – изп. директори иск с правно основание чл. 432, ал. 1 от КЗ за разликата от 21 561.92 лв. до 45 561.92 лв., претендиран като главница и искането за присъждане на законна лихва върху присъденото обезщетение за периода от 21.10.2020 г. до 21.01.2021 г. както и **В ЧАСТТА** за разноските, вместо което

### ПОСТАНОВИ:

**ОСЪЖДА** „ЗАД ДаллБогг: Живот и здраве“ АД, ЕИК 200299615, със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. „Г. М. Димитров“ № 1, представлявано от Б. И.ов и Р. М. – изп. директори да заплати на Н. М. Я., ЕГН \*\*\*\*\* от гр. Левски, Община Левски, Област Плевен, \*\*\*\*\*, съд. адрес: гр. София, \*\*\*\*\* още 24 000 (двадесет и четири хиляди) лв., обезщетение за претърпени от него неимуществени вреди – болки и страдания, вследствие на следните телесни увреждания: счупване на два гръдни прешлена (отчупване на костен сегмент от тялото на 6-ти гръден прешлен и компресионна фрактура на 12-ти гръден прешлен); мозъчно сътресение; натъртване с разкъсно-контузна рана на темето;

кръвоизлив под надкостницата в лявата теменна област (субгалеален хематом); счупване на носните кости; охлузвания и охлузни рани по тялото, които телесни увреждания са получени от ищеца на 01.09.2019 г. при ПТП, причинено виновно от А. Ф. С., ЕГН \*\*\*\*\* като водач на лек автомобил „Опел Зафира“, с ДК № ВТ 67\*\*\*\*, със задължителна застраховка „Гражданска отговорност на автомобилистите“, сключена с ответното дружество съгласно полица № BG30118003295525, ведно със законната лихва, считано от 21.10.2020 г. до окончателното ѝ изплащане, на основание чл. 432, ал. 1 от КЗ.

**ОСЪЖДА** ЗАД „ДаллБогг: Живот и Здраве“ АД, ЕИК 200299615, със седалище и адрес на управление: гр. София 1172, район „Изгрев“, ж.к. „Дианабад“, бул. „Г. М. Димитров“ № 1, представлявано от Б. Г. И.ов и Р. В. М. – изп. директори да заплати на Н. М. Я., ЕГН \*\*\*\*\* от гр. Левски, Община Левски, Област Плевен, \*\*\*\*\*, съд. адрес: гр. София, \*\*\*\*\* законна лихва върху присъденото обезщетение и за периода от 21.10.2020 г. до 21.01.2021 г.

**ПОТВЪРЖДАВА** Решение № 9/11.02.2022 год., постановено по т. д. № 5/2021 г. по описа на Окръжен съд – Плевен, изменено с Определение № 163/12.05.2022 г., постановено по т. д. № 5/2021 г. по описа на Окръжен съд – Плевен, в останалата му обжалвана част.

**ОСЪЖДА** ЗАД „ДаллБогг: Живот и Здраве“ АД, ЕИК 200299615, със седалище и адрес на управление: гр. София 1172, район „Изгрев“, ж.к. „Дианабад“, бул. „Г. М. Димитров“ № 1, представлявано от Б. Г. И.ов и Р. В. М. – изп. директори да заплати на адв. И. Г. Х. от САК, ЕГН \*\*\*\*\*, съд. адрес: гр. София, \*\*\*\*\* сумата от 2 989 (две хиляди деветстотин осемдесет и девет) лв. – адвокатско възнаграждение за двете инстанции, съобразно уважената част на иска, на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК във вр. с чл. 38, ал. 2 от Закона за адвокатурата.

**ОСЪЖДА** Н. М. Я., ЕГН \*\*\*\*\* от гр. Левски, Община Левски, Област Плевен, \*\*\*\*\*, съд. адрес: гр. София, \*\*\*\*\* да заплати на ЗАД „ДаллБогг: Живот и Здраве“ АД, ЕИК 200299615, със седалище и адрес на управление: гр. София 1172, район „Изгрев“, ж.к. „Дианабад“, бул. „Г. М. Димитров“ № 1, представлявано от Б. Г. И.ов и Р. В. М. – изп. директори направените по делото разноски пред двете инстанции в размер на 959.88 (деветстотин петдесет и девет лв. и 88 ст.) лева, на основание чл. 78, ал. 3 във вр. с чл. 78, ал. 8 от ГПК.

**ОСЪЖДА** ЗАД „ДаллБогг: Живот и Здраве“ АД, ЕИК 200299615, със седалище и адрес на управление: гр. София 1172, район „Изгрев“, ж.к. „Дианабад“, бул. „Г. М. Димитров“ № 1, представлявано от Б. Г. И.ов и Р. В. М. – изп. директори да заплати в полза на съдебната власт, по сметка на Окръжен съд – Плевен сумата от 1 882.47 (хиляда осемстотин осемдесет и два лв. и 47 ст.) лв., представляваща държавна такса пред първоинстанционното производство, на основание чл. 78, ал. 6 от ГПК.

**ОСЪЖДА** ЗАД „ДаллБогг: Живот и Здраве“ АД, ЕИК 200299615, със седалище и адрес на управление: гр. София 1172, район „Изгрев“, ж.к. „Дианабад“, бул. „Г. М. Димитров“ № 1, представлявано от Б. Г. И.ов и Р. В. М. – изп. директори да заплати в полза на съдебната власт, по сметка на Апелативен съд – Велико Търново сумата от 911.24

(деветстотин и единадесет лв. и 24 ст.) лв., представляваща държавна такса пред въззивното производство, на основание чл. 78, ал. 6 от ГПК.

**РЕШЕНИЕТО** подлежи на обжалване пред Върховен касационен съд на Република България в едномесечен срок от съобщението до страните, че същото е изготвено, при наличие на предпоставките, визирани в чл. 280 от ГПК.

**Председател:** \_\_\_\_\_

**Членове:**

1. \_\_\_\_\_

2. \_\_\_\_\_